

6

Brug borgeren som ressource

Handlingspakke 6/8 Forflyt med omtanke

Branche
Fællesskab
Arbejds miljø
Velfærd og Offentlig administration

6 Kolofon

Titel:

Forflyt med omtanke handlingspakke 6:
Brug borgeren som ressource

Januar 2022

Udgivet af:

BrancheFællesskabet for Arbejdsmiljø Velfærd og Offentlig administration
Studivestrate 3, 3. sal
1455 København K.

Styregruppe:

BUPL, FOA Fag og Arbejde, KL, Kost & Ernæringsforbundet,
Danske Fysioterapeuter og Danske Regioner.

Projektledelse:

Jytte Tolstrup

Faglige konsulenter:

Henrik Dresbøll og Jakob Rønn, Welearn

Grafisk design:

WElearn

ISBN:

Handlingspakke 6
978-87-93332-96-6

6 Brug borgeren som ressource

Samarbejd med borgeren, når I skal risikovurdere. Det skaber tryghed for såvel borger, som personale.

- Borgerens tilstand kan ændre sig i løbet af kort tid, så vurder altid borgerens ressourcer inden en forflytning.
- Vælg altid den metode, der giver mindst risiko for akut fysisk overbelastning.
- Er I i tvivl om metoden, så se tvivlen som en mulighed for læring og forståelse for jeres udfordring.

Handlingspakken til anbefaling 6 består af to værktøjer, der kan printes:

- Læring
- Handling

Læring

Øvelse for anbefaling

6

6

Brug borgeren som ressource

Kom godt i gang

Sådan gør I:

Aftal et møde og gennemgå de 4 skridt i øvelsen (se næste side). Skriv jeres svar ned på papir eller på en tavle. Hæng kassen under skridt 3 op et synligt sted, så I bliver mindet om dem.

Redskaber:

Hav enten en tavle eller notesblok samt skrivewpen til rådighed for alle.

Hvem:

En medarbejdergruppe inkl. en forflytningsvejleder og en leder.

Lederens rolle:

Du skal sætte en god ramme for opgaven - hav derfor øvelsen med (printet eller elektronisk) til mødet. Under mødet skal du træffe klare beslutninger og bekræfte aftaler. Sørg afslutningsvist for at klippe boksen under skridt 3 ud og hæng den et synligt sted.

Tid:

30-60 min. afhængig af antal medarbejdere..

Gevinst:

I styrker jeres fælles samtale om borgerens ressourcer. I får også identificeret top-5 konkrete observationer/indtryk, som I kan bruge til at vurdere borgerens ressourcer inden en forflytning.

Sådan gør I skridt for skridt

Skridt 1

Drøft risikovurdering af forflytningssituationen

Hvorfor er det vigtigt at risikovurdere forflytningssituationen sammen med borgeren?

Hvornår skal man risikovurdere?

Hvordan skaber man et godt samarbejde med borgeren/patienten, når man skal risikovurdere og er i tvivl om borgerens tilstand?

Skridt 2

Brug jeres tvivl aktivt i risikovurderingen

Hvad kan jeres tvivl være et udtryk for i forbindelse med en risikovurdering? (Fx at din intuition siger dig, at der er noget galt, anderledes eller usikkert)

Hvad har I før været i tvivl om, når I skulle risikovurdere med en borger?

Skridt 3

Brug borgeren som ressource i forflytningen

Nævn **eksempler på 5 ressourcer**, som borgeren kan hjælpe til med under forflytningen, selvom borgeren skal have megen hjælp, og/eller der bruges hjælpemidler.

Hvad skal man lægge mærke til hos borgeren i forbindelse med risikovurdering? **Hvad** man kan spørge borgeren om for at inddrage dennes opfattelse af situationen?

Skriv 5 konkrete observationer/indtryk i feltet nedenfor, som man kan bruge til at vurdere borgerens ressourcer inden en forflytning.

Eksempler på observationer eller indtryk: Kan borgeren selv dreje sig om på siden? Kan borgeren rejse sig uden støtte? Kan borgeren stå uden støtte?

TIP: Brug evt. forflytningsalgoritmerne fra BFA som redskab til at vurdere borgerens ressourcer. I kan finde dem her: www.forflyt.dk/vaerktoejer/forflytningsalgoritmer

5 observationer/indtryk, vi kan bruge til at vurdere borgerens ressourcer inden en forflytning

---

Klip boksen ud og hæng den op et synligt sted, så I husker at bruge disse 5 punkter, som I har fundet frem til i fællesskab, når I skal vurdere borgerens ressourcer.

Skridt 3

Lav en plan B, hvis borgeren har færre ressourcer

Hvilke hjælpemidler kan I bruge, hvis borgeren ikke har de ressourcer, I forventede?

Hvilke 5 hjælpemidler giver mindst risiko for, at man som medarbejder eller borger kommer til skade?

BFA

Branche
Fællesskab
Arbejds miljø
Velfærd og Offentlig administration

Handling for anbefaling

6

6

Brug borgeren som ressource

Kom godt i gang

Sådan gør I:

1. Sæt jer sammen og læs handlingerne.
2. Vælg 1-2 handlinger, I har lyst til at bruge i jeres hverdag.
3. Se efter, om der er et støtteredskab til jeres udvalgte handlinger på de næste sider.
4. Tal om, hvornår I vil udføre handlingerne i hverdagen.
5. Lav en aftale med din kollega, nærmeste leder eller med arbejdsmiljøgruppen om de handlinger, I har valgt.

Redskaber:

Hav handlingerne printet eller præsenter dokumentet på en stor skærm, så alle i gruppen kan se.

Hvem:

En medarbejdergruppe inkl. en forflytningsvejleder og en leder.

Lederens rolle:

Du skal sætte en god ramme for opgaven - hav derfor handlingerne med (printet eller elektronisk) til mødet. Under mødet skal du træffe klare beslutninger og bekræfte aftaler.

Tid:

30-45 min. afhængig af antal medarbejdere.

Gevinst:

I får nogle små, klare og konkrete handlinger, der kan hjælpe jeres arbejdsplads til at holde fast i at bruge borgeren som ressource i forflytninger.

Handlinger

Vælg 2-3 handlinger:

Sæt tid af til erfaringsudveksling

Sæt tid af til faglig erfaringsudveksling én gang om måneden, hvor I bruger 15 min. på at dele månedens aha-oplevelse eller en vigtig erfaring med hinanden. Det kan fx være en oplevelse, som minder jer om at bruge borgeren som ressource. I kan fx sætte tid af til dette første hverdag i måneden i forlængelse af et personalemøde. Det kan også være 10 min. under jeres ugentlige møde.

Mandags-feedback med en buddy

Del jer op i grupper af to eller tre. Giv så feedback til hinanden på mindst én forflytning om ugen. I er hinandens 'buddy'. Spørg fx din buddy: *"Hvordan er det gået med at vurdere borgerens ressourcer?"*
Tal med hinanden om, hvordan I har vurderet borgerens ressourcer - giv eksempler.
Tal med jeres leder om, hvilken ugedag og hvornår på dagen I kan lave denne korte øvelse hver uge (fx hver mandag efter morgenmødet).

Øv replikkerne til risikovurderingen

Skriv 3-5 korte sætninger eller spørgsmål ned, som I kan bruge til at vurdere borgerens ressourcer. Øv replikkerne med hinanden, når I laver forflytningsbeskrivelser. I kan evt. lave en plakat, hvor I skriver disse sætninger ned - og så tager I plakaten frem på jeres næste teammøde.
Eksempler på korte sætninger: *Hvordan har du sovet i nat, Fru Hansen? Ved du hvilke hjælpemidler, vi kan bruge sammen til at gøre det lettere, Fru Hansen? Kan du huske, hvordan vi forflyttede sidste gang - kan vi hjælpes ad igen i dag?*

Handlinger

Plakat: Vi undrer os over borgerens ressourcer ...

Lav en plakat i frokoststuen, hvor I skriver spørgsmål eller undrende kommentarer ned. Skriv korte sætninger om noget, I har undret jer over i forbindelse med borgerens ressourcer. Brug plakaten til næste team- eller afdelingsmøde og skab faglig udveksling om borgerens ressourcer.

Støtteredskab: I kan få inspiration til, hvordan I noterer jeres undren på en plakat, ved at kigge på støtteredskabet Plakat: **Vi undrer os over borgerens ressourcer ...** i dette dokument, som I også kan printe.

Støtteredskab til: Borgerens ressourcer: Vi undrer os over ...

Vejledning:

Sådan noterer I jeres undren

Tag et stykke papir (fx et A2 ark), hvor I skriver nogle spørgsmål ned eller kommentarer til noget, I har undret jer over i forhold til borgerens ressourcer.

Brug plakaten som udgangspunkt for jeres næste møde og tal punkterne igennem.

I kan lade jer inspirere af nedenstående.

Udfyldt eksempel
(se næste side for tomt ark)

Støtteredskab til: Vi undrer os over ...

VI UNDRER OS OVER ...

Jeg undrer mig over, hvordan jeg bedst kan inddrage mine borgere i forflytningen

Jeg synes det er svært at vurdere borgerens ressourcer, når man ikke kender borgeren

Synes tit, borgeren har færre ressourcer, end man lige regner med

BFA Branche Fællesskab Arbejdsmiljø Velfærd og Offentlig administration

VI UNDRER OS OVER ...

Noter

Plakat: Forflyt med omtanke

BFA Branche Fællesskab Arbejdsmiljø Velfærd og Offentlig administration

Forflyt med omtanke i praksis

Anbefaling 1
Sæt fokus på forflytning igen og igen

Anbefaling 2
Tal med hinanden om god forflytningskultur

Anbefaling 3
Vær opmærksom på hvordan I taler om travlhed

Anbefaling 4
Sæt ind overfor dårlige arbejdsvaner

Anbefaling 5
Kend jeres hjælpemidler og sørg for, at de er lette at finde

Anbefaling 6
Brug borgeren som ressource

Anbefaling 7
Tag ansvar for kroppen

Anbefaling 8
Vær synlig som leder og støt op

Forflyt med omtanke
— og pas på dig selv og dine kollegaer.
forflyt.dk

Fra råd til handling
På forflyt.dk finder du værktøjer og viden om at omsætte anbefalingerne til konkret handling. Let, ligetil og lavpraktisk for jer i hverdagen. Vi ses på forflyt.dk

Download plakaten med de 8 anbefalinger til din arbejdsplads:
www.godtarbejdsmiljo.dk/plakat-forflyt-med-omtanke

De 8 anbefalinger udspringer af forskningsrapporten Forebyggelse af akut fysiskoverbelastning på social- og sundhedsområdet.

Forflyt med omtanke

Otte anbefalinger til forebyggelse af akut fysisk overbelastning

Til hver af de otte anbefalinger til forebyggelse af akut fysisk overbelastning fra BFA Velfærd og Offentlig administration.

Hver handlingspakke bygger på en af BFA Velfærd og Offentlig administrations otte anbefalinger for god forflytningspraksis. Med små øvelser og konkrete handlinger gør de det let for jer på arbejdspladsen at arbejde med at forebygge akut fysisk overbelastning i jeres daglige arbejde.

De otte anbefalinger lyder:

- Sæt fokus på forflytning igen og igen
- Tal med hinanden om god forflytningspraksis
- Vær opmærksom på, hvordan I taler med hinanden om travlhed
- Sæt ind overfor dårlige arbejdsvaner
- Kend jeres hjælpemidler og sørg for, de er lette at finde
- Brug borgeren som ressource
- Tag ansvar for kroppen
- Vær synlig som leder og støt op.

I hver handlingspakke finder I konkrete værktøjer og øvelser,

der både sikrer handling i hverdagen og viden til at fastholde god forflytningspraksis i fremtiden. Derfor er pakkerne delt i to:

En læringsdel – om baggrunden for pakken, for at fastholde jeres gode arbejde.

En handlingsdel – om hvordan I omsætter viden til handling - hver dag.

Handlingspakkerne er tilknyttet 'Forflyt med omtanke' og er en del af en større værktøjskasse fra BFA Velfærd og Offentlig administration, som bl.a. indeholder podcasten 'Forflyt med omtanke' med tilhørende dialogværktøjer, plakat og baggrundsrapport fra NFA. Alle redskaber er til jer, som arbejder med at fremme det gode arbejdsmiljø.

Forflyt med omtanke og pas på dig selv og dine kollegaer.

Et fremtidssikret arbejdsmiljø

Et godt samarbejde er væsentligt for et godt arbejdsmiljø nu og i fremtiden. Derfor samarbejder arbejdsgivere og arbejdstagere i BFA om at udvikle information, inspiration og vejledning.

Vi udarbejder konkrete værktøjer, så arbejdspladserne kan handle og forebygge lokalt. Vi præsenterer ambitiøse forebyggende løsninger, som baserer sig på erfaring fra arbejdspladser og på forskning. Løsninger som tager udgangspunkt i de problemer, der skal løses nu og de problemer, som kan opstå.

Det gør vi i enighed – til gavn for ledere, medarbejdere og borgere.

I BrancheFællesskabet for Arbejdsmiljø for Velfærd og Offentlig administration deltager repræsentanter udpeget af arbejdsmarkedets hovedorganisationer.

Hent 'Nudging guiden' og læs mere om BrancheFællesskabet for Arbejdsmiljø for Velfærd og Offentlig administration på godtarbejdsmiljo.dk.

**Branche
Fællesskab
Arbejdsmiljø**

Velfærd og Offentlig administration